

ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับ
ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12
THE RELATIONSHIP BETWEEN PROFESSIONAL LEARNING
COMMUNITY AND THE EFFECTIVENESS OF
ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATION OF SCHOOLS UNDER
THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 12

¹วิจิตรา ชูพันธ์, ²อรรครา ธรรมมาธิกุล และ ³ธีระพงษ์ สมเขาใหญ่
¹Vichittra Chupun, ²Dr.Akara Thammathikul and ³Teeraphong Somkhaoyai

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ประเทศไทย
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

¹khunvick24@gmail.com

Received December 25, 2021; Revised February 12, 2022; Accepted March 10, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา 2) ศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครู จำนวน 351 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการแจกแจงความถี่ หার้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

¹ นักศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

² อาจารย์ ดร.,หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

มัธยมศึกษาเขต 12 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านระบบสนับสนุนในโรงเรียน รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านวิสัยทัศน์ร่วมกันและค่านิยม 2) ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากและมากที่สุด สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การนิเทศการศึกษา 3. ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์ ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำโดยมีค่า $R = .152$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ การบริหารงานวิชาการ

Abstract

The objectives of this research included: 1) to study the state of schools as a professional learning community; 2) to study the effectiveness of academic affairs administration of the schools; 3) to study the relationship between the state of schools as a professional learning community and effectiveness of academic affairs administration of the schools under the Secondary Educational Service Area Office 12. The samples in this research were 351 teachers. The research instrument was a rating scale questionnaire. The data was analyzed by using a computer program for frequency distribution, percentage, mean, and standard deviation. The statistics for hypothesis testing was Pearson's correlation coefficient. The findings of this research were as follows. 1) The overall state of being a professional learning community of the schools under the Secondary Educational Service Area Office 12 was at a high level. When it was considered by aspect, it was found as follows: the highest level was the support of the schools; followed by the participation in operation; and the lowest aspect was the common vision and values. 2. The overall effectiveness of academic affairs administration of the schools under the Secondary Educational Service Area Office 12 was at a high level. When it was considered by aspect, it included both the highest and high levels as follows. The highest aspect was the evaluation, assessment and transferring credits of the study. This was followed by the aspect of teaching and learning management in the schools. and the lowest aspect was educational supervision. 3. The state of being professional learning community had a positive relation with the

effectiveness of academic affairs administration while the overall level was rather low with the value of $R=.152$ with statistical significance at the level of .01.

Keywords : Relationship, Professional Learning Community, Academic Affairs Administration.

บทนำ

การศึกษาเป็นหัวใจของการพัฒนาคนในประเทศ ให้มีความเจริญก้าวหน้า เป็นรากฐานสำคัญในการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างอาชีพ โดยช่วยขับเคลื่อนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม นำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติแต่ในศตวรรษที่ 21 สภาวะการณ์ปัจจุบันทั่วโลก กำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ มากมาย เช่น ด้านสังคม วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา เทคโนโลยีและการสื่อสาร ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนั้นเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้วิถีชีวิตของบุคคลมีการปรับเปลี่ยนภายใต้ความเร่งรีบ และการแข่งขันที่สูงขึ้นเพื่อตอบสนองการดำเนินชีวิตของตนเอง จะเห็นได้ว่ายุคนี้มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น ได้ส่งผลกระทบต่อระบบต่างๆ มากมาย หนึ่งในมิติการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น คือ ระบบการศึกษาต้อง “ก้าวข้ามสาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะเพื่อการดำรงชีวิต ในศตวรรษที่ 21” ที่ครูสอนไม่ได้ นักเรียนต้องเรียนเอง แต่ครูต้องออกแบบการเรียนรู้และอำนวยความสะดวก (วิจารณ์ พานิช, 2555) สอดคล้องกับแนวคิดของการสร้างสถานศึกษาให้เป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC: Professional Learning Community) ที่เน้นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ โดยเน้นการเรียนรู้ของนักเรียนเป็น หัวใจสำคัญ เป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของบุคคลและองค์กร ที่พัฒนาจากแนวคิดมาจากองค์กร แห่งการเรียนรู้ และพัฒนาต่อมา เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ โดยรูปแบบการทำงานของ ครูต้องเปลี่ยนจากทำงานคนเดียว เป็นการทำงานเป็นทีม โดยกำหนดเป้าหมายร่วมกันในลักษณะของชุมชนแห่ง การเรียนรู้ วิชาชีพ มีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือกันและกัน ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรม ในการ ทำงาน พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง เน้นให้เกิดผลลัพธ์ที่ผลสัมฤทธิ์เป็นรายบุคคลอย่างเท่าเทียมกัน ในปัจจุบันนี้ในส่วนของการบริหารใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่น้อย ส่วนใหญ่ก็จะเป็นการตัดสินใจของผู้บริหารหรือฝ่ายบริหารเสียมากกว่า ในส่วนของจัดการเรียนการสอนก็ยังคงมีการสอนแบบท่องจำจากตำรามากว่าการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและกระบวนการ Active Learning ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนขาดความคิดสร้างสรรค์และความกระตือรือร้นในการเรียน ซึ่งแนวทางที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ภายในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพหรือ PLC ดังนี้ ที่กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ 5 จะเห็นได้ว่าชุมชนแห่งการ

เรียนรู้วิชาชีพเป็นการเติมเต็มช่องว่างของการจัดการเรียนการสอนที่เกิด จากการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนในยุคนี้

การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพนั้น ต้องมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นใน สถานศึกษาซึ่ง เป็นเรื่องที่ไม่ง่าย เนื่องจากต้องอาศัยการร่วมมือร่วมใจของครูหรืออาจารย์ รวมทั้งผู้บริหารในสถานศึกษา เพื่อ ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ในประเด็นแนวทางการเปลี่ยนแปลงสู่ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนวทางการเปลี่ยนแปลงสู่ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 ชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ เป็นการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมเรียนรู้ของครู ผู้บริหาร และ นักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน โดยทำงานร่วมกันแบบทีม เรียนรู้ที่ครูเป็นผู้นำร่วมกัน และผู้บริหารแบบผู้ดูแลสนับสนุน สู่การเรียนรู้ และพัฒนาวิชาชีพเปลี่ยนแปลงคุณภาพตนเอง สู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของ ผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้

การนำแนวคิดการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้ในการบริหารวิชาการ จะช่วยเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีทางเดียวกัน โดยทิศทางการศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีการปรับเปลี่ยนอย่างจริงจัง เช่น ประเด็นด้านเนื้อหาวิชา วิธีการสอนเนื้อหาจะต้องมีความแตกต่างจากในอดีต ซึ่งเน้นให้ครูเป็นผู้สอนเท่านั้น เปลี่ยนเป็นต้องเน้นไปที่ผู้เรียน โดยต้องให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติผลงานที่ใช้ได้จริงจะเป็นประโยชน์ต่อสังคม การสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้ปฏิบัติต้องมีการพัฒนาทักษะชีวิตและระบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพโดยมีจิตวิญญาณของความเป็นครู อีกทั้งองค์กรทางวิชาชีพครูต่างๆ ที่สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาทางวิชาชีพในรูปแบบต่างๆ และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยความรับผิดชอบทางวิชาชีพพร่วมกันของครูและบุคลากร ในอีกมิติหนึ่งยังมีหลายโรงเรียนที่มีหลักการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผู้เรียนให้เกิดทักษะและความรู้จาเป็นต่อโลกที่เปลี่ยนแปลงไปในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาที่วางรากฐานในอนาคต สอดคล้องกับประเด็นสำคัญของการจัดการศึกษาในประเทศที่ประสบความสำเร็จ และเป็นการพัฒนาวิชาชีพครูที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ร่วมกันบนฐานชุมชนเรียนรู้จากการทำงานเป็นหลักในการพัฒนาวิชาชีพภายในโรงเรียนมากกว่าการพัฒนาแบบเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับแนวคิดของการสร้างโรงเรียนให้เป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่เน้นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพครูโดยเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานวิชาการ ครูต้องเลิกเป็น “ผู้สอน” ผันตัวเองมาเป็นโค้ช หรือ “คุณอำนวย” ของการเรียนของศิษย์ที่ส่วนใหญ่เรียนแบบ การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก นั่นหมายถึง โรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ต้องเลิกเน้นสอน หันมาเน้นเรียน ซึ่งต้องเน้นทั้งการเรียนของศิษย์และของครู จะต้องปรับตัวมากซึ่งเป็นเรื่องยากจึงต้องมีตัวช่วย คือชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ก็คือ การ

รวมตัวกันของครูเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงานที่ครูนั่นเอง (วิจารณ์ พานิช (2555)

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 มีความสนใจศึกษาแนวทางการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเพื่อให้มีเป้าหมายในทิศทางปฏิรูป การจัดการ เรียนรู้ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของยุคที่ต้องการแนวคิดในการพัฒนาทางวิชาชีพในการ เรียนรู้และทำงานร่วมกันในโรงเรียนเป็นฐานการพัฒนาสู่คุณภาพการจัดการศึกษาที่ผู้เรียน เป็นสำคัญ เพื่อที่ผู้บริหารสถานศึกษา ได้นำแนวทางการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไป ยึดถือและปฏิบัติ อันจะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพต่อประสิทธิผลการ บริหารงานวิชาการ และเพื่อเป็นแนวทางสำคัญต่อการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ใน โรงเรียน ชุมชน วงการการศึกษาและการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับ ประสิทธิภาพการบริการงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 3,943 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ปีการศึกษา 2561 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการ

ตามขั้นตอนดังนี้ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan อ้างถึงใน ภัทรพร เกษสังข์, 2549) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 351 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตเนื้อหา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี และเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์การทำงาน ขนาดโรงเรียนเป็นแบบตรวจสอบรายการ(Check List)

ตอนที่ 2 ศึกษาความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) แบ่งเป็น 5ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ศึกษาประสิทธิผลการบริการงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปซึ่งผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ รายด้านและรวมทุกด้าน ใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างในการแปลความหมายคะแนน แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ค่าเฉลี่ยโดยใช้ค่า t-test และค่า F-test และทดสอบความแตกต่าง

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับประสิทธิผลการบริการงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ตามทัศนของครูผู้สอน พบว่า

1.1 ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้าน

ระบบสนับสนุนในโรงเรียน รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ร่วมกันและค่านิยม

1.2 ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ด้านภาวะผู้นำแบบสนับสนุนและภาวะผู้นำร่วม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่าความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ด้านภาวะผู้นำแบบสนับสนุนและภาวะผู้นำร่วม อยู่ในระดับมากและมากที่สุดสำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารให้โอกาสแก่ครูในการคิดริเริ่มการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในการทำงาน รองลงมา คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการอภิปรายและการตัดสินใจ เกี่ยวกับประเด็นสำคัญของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารรวบรวมความคิดเห็นและคำแนะนำของ คณะครูเพื่อใช้ในการตัดสินใจ

1.3 ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ด้านการทำงานอย่างสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่าความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ด้านการทำงานอย่างสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมากและมากที่สุด สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูได้พัฒนางานวิชาชีพ เพื่อนำความรู้ที่ได้มาปรับปรุงการสอนการเรียนรู้ของผู้เรียน รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ให้คำแนะนำ และช่วยเป็นที่ปรึกษาแก่ครูเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการและส่งเสริม สนับสนุนทักษะชีวิตของนักเรียน และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศและตัดสินใจร่วมกัน

1.4 ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ด้านวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นประเด็นพบว่าความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ด้านวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกันอยู่ในระดับมาก สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารและครูร่วมมือในการดำเนินงานเพื่อ พัฒนาความรู้สึกเกี่ยวกับค่านิยมร่วมของคณะครู รองลงมา คือ ผู้บริหารและครูสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันสำหรับการพัฒนา โรงเรียนโดยมีจุดเน้นที่การเรียนรู้ของนักเรียน และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครูยึดค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมของโรงเรียนเป็น แนวปฏิบัติในการตัดสินใจ

1.5 ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ด้านระบบสนับสนุนในโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นประเด็นพบว่าความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ด้านระบบสนับสนุนในโรงเรียน อยู่ในระดับมากและมากที่สุด สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาทักษะ ชีวิตแก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสม รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันจัด สถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนและมีความปลอดภัยอยู่

เสมอ และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนจัดหาทรัพยากรการบริหารและสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เหมาะสมไว้บริการคณะครู

1.6 ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นประเด็นพบว่า ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากและมากที่สุด สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมี การทำงาน เป็นทีมด้วยความยืดหยุ่นและพึ่งพาอาศัยซึ่ง กันและกันอย่างเหมาะสม รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูวัดผลและ ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนที่ เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีการวางแผน ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีเครือข่าย ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ในทุกด้าน

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ตามทัศนของครูผู้สอน พบว่า

2.1 ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา อยู่ในระดับมากและมากที่สุด สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ในโรงเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การนิเทศการศึกษา

2.2 ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนา หลักสูตรของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นประเด็นพบว่าประสิทธิผลการ บริหารงานวิชาการของสถาน ด้านการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน อยู่ในระดับมากและมาก ที่สุด สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนครูเข้ารับ การอบรม เพื่อพัฒนาหลักสูตรอยู่เสมอ รองลงมา คือ สถานศึกษาและครูศึกษาวิเคราะห์ ข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนและชุมชน เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงหลักสูตรโรงเรียน และ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันประเมินการใช้หลักสูตร อย่างเป็นระบบ

2.3 ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการวางแผนงาน ด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นประเด็นพบว่าประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษาด้านการวางแผนงานด้านวิชาการอยู่ในระดับมากและมากที่สุด สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมกำกับติดตามการ ดำเนินงานของครูด้านงานวิชาการอยู่เสมอ รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุน การวางแผนงานที่ส่งเสริมความสามารถของครูแต่ละบุคคลอย่างเหมาะสม และประเด็นที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันจัดทำระเบียบและแนวทางการปฏิบัติ

ตามแผนงานวิชาการในโรงเรียนอย่างชัดเจนและผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันนำผลการวิเคราะห์และผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงพัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่อง

2.4 ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นประเด็นพบว่าประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนอยู่ในระดับมากและมากที่สุด สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดการดำเนินชีวิตในการเผชิญปัญหาต่าง ๆ และมีการซ่อมเสริมสม่ำเสมอ รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับพัฒนาการสมอง ของผู้เรียน ด้วยวิธีที่หลากหลาย และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูส่งเสริมการจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนบูรณาการกับภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเหมาะสม

2.5 ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นประเด็นพบว่าประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนอยู่ในระดับมากและมากที่สุด สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติการ จัดทำเครื่องมือวัดและวิธีการประเมินผลของโรงเรียนที่ชัดเจน รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลตรงกับวัตถุประสงค์รอบคลุมการเรียนรู้ทั้ง ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะปฏิบัติ และด้านเจตคติ และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่เน้นสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

2.6 ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก) เมื่อพิจารณาเป็นประเด็นพบว่าประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมากและมากที่สุด สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาผู้เรียน รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำผลวิจัยในชั้นเรียนมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนผู้เรียนให้มีคุณภาพ และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสร้างเครือข่ายการวิจัยภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียนอย่างเหมาะสม

2.7 ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นประเด็นพบว่าประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับมากและมากที่สุด สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู

ร่วมกันจัดบรรยากาศ จัดมุมหรือแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนภายในโรงเรียนอยู่เสมอ รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจัดหาสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการกำกับติดตาม การผลิตพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีภายในโรงเรียน และ ประเมินผลการผลิตพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีของครูอยู่เสมอ

2.8 ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการนิเทศ การศึกษา อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นประเด็นพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้ครูใฝ่หาความรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาคอยช่วยเหลือสนับสนุน แนะนำการจัดการเรียนการสอนของครูอยู่เสมอ และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันจัดทำคู่มือการนิเทศ การศึกษาใช้เป็นแนวทางอย่างชัดเจน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ผลการวิจัย พบว่า ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์ ทางบวกกับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับต่ำโดยมีค่า $R = .152$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความเป็น ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีเพียงด้านระบบสนับสนุนในโรงเรียน ที่มีความสัมพันธ์กับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ นอกนั้นไม่มีความสัมพันธ์กัน และเมื่อพิจารณาลึกใน รายละเอียดพบว่าด้านระบบสนับสนุนในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำกับด้านการ พัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพกับประสิทธิผลการบริการงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 มีประเด็นที่สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จากการวิจัยพบว่า ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพของสถานศึกษา เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะว่า รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบนโยบายให้กับคณะกรรมการดำเนินงานแนวทางการขับเคลื่อน กระบวนการ PLC ในสถานศึกษา ใช้เป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษาในการนำกระบวนการ PLC สู่การปฏิบัติ เพื่อมุ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานสู่ความเป็นเลิศ ทำให้โรงเรียน

ทุกโรงจำเป็นต้องมีระบบกระบวนการของความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพจึงทำให้ผลกระทประเมินของครูในเรื่องนี้อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยการเป็นชุมชนทางการเรียนรู้วิชาชีพทำให้เกิดผลดีกับครูและนักเรียน เพราะครูส่วนใหญ่รู้สึกโดดเดี่ยวในการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้พัฒนาทักษะชีวิตเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในด้านต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับ หนูฤทธิไกรพล (2558) ได้ศึกษาการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น พบว่า ระดับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน รองลงมา คือ ด้านที่มาร่วมแรงร่วมใจและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ดังนั้นแสดงให้เห็นว่าการเป็นชุมชนทางการเรียนรู้ทางวิชาชีพมุ่งพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษากระจายอำนาจการตัดสินใจแก่ครูและลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อนเพื่อความสะดวก คล่องตัวในการมอบหมายงานและการทำงานอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน เพื่อพัฒนาวิชาชีพสู่คุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการสูงขึ้น ส่วนการทำงานอย่างสร้างสรรค์ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาเล็งเห็นการสนับสนุนการพัฒนางานวิชาชีพให้แก่ครูการรับฟังความคิดของครูและนักเรียน และเป็นพี่เลี้ยงการปฏิบัติงานของครู จึงทำให้การทำงานอย่างสร้างสรรค์ไม่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ นิพล อินนอก (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ตัวแปรที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 มีความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ใน ระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับตลนภา วงษ์ศิริ (2556) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิภาพการสอนของครู พบว่า มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งประสิทธิภาพการสอนของครู หมายถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สามารถวัดได้จากการปฏิบัติงานของครูผู้สอนตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อหาว่าผู้บริหารกลยุทธ์ใดในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในโรงเรียน พบว่า การทำงานแบบร่วมแรงร่วมใจจะช่วยให้ครูพัฒนาผลการเรียนของนักเรียน โดยครูร่วมกันวิเคราะห์สิ่งที่นักเรียนยังได้เรียนรู้ไม่เต็มที่ตามหลักสูตรทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหา และมีผลการเรียนที่ดีขึ้น เมื่อครูสอนซ่อมเสริม

2. ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จากการวิจัย พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากและ

มากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จะเน้นการบริหารงานวิชาการเพื่อให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งเน้นงานวิชาการที่ต้องดำเนินงานให้ ครบทั้ง 7 งาน จึงทำให้ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับจิตติพร จิตตรี (2557) ได้ศึกษาการศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จากผล การวิเคราะห์ข้อมูลสรุปประเด็นสำคัญของการวิจัย พบว่า การศึกษาประสิทธิผลการ บริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้าน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา รองลงมาตามลำดับ คือ ด้าน การพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน ด้านการวัดประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียน ด้านการ พัฒนาระบบการเรียนรู้ออนไลน์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ สุพิศพงษ์ อนุชิตโสภานันท์ (2558) ได้ศึกษาปัจจัยและ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย สำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร พบว่า ในภาพรวมมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการวางแผนงาน วิชาการ กับด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีประสิทธิผล อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการนิเทศการศึกษา มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการจัดการเรียนการสอน มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการประเมินผล มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ หลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับภัทร ทวีทรัพย์ (2557) ได้ศึกษาภาวะผู้ นานการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่า ระดับ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ใน ระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการพัฒนา หลักสูตรโรงเรียน ด้านการวางแผนงานวิชาการ และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับอรุณ มุลบุญ (2558) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า ประสิทธิผลการ บริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับดังนี้ ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน รองลงมาคือด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการวางแผนงานวิชาการด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการจัดการเรียน ดังนั้น แสดงให้เห็นว่าการที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนการจัดการศึกษาให้บรรลุ

เป้าหมายทางวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การนิเทศการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การวางแผนงานด้านวิชาการ การไว้ทำให้ประสิทธิภาพจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากส่วนด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดแสดงว่าปัจจุบันโรงเรียนมีการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมน้อย ซึ่งสอดคล้องกับจิตติพร จิตตรี (2557) ได้ศึกษาการศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา รองลงมาตามลำดับ คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน ด้านการวัด ประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเช่นเดียวกัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จากการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าด้วยเรื่องราวของการนำแนวนโยบายความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้มุ่งเน้นไปในการพัฒนาประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการจึงถือว่ามีความสัมพันธ์กันที่ที่อยู่เพียงแต่ระดับต่ำทั้งนี้ เป็นเพราะว่า ในปัจจุบันเรื่องของความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพยังเป็นเรื่องที่ไม่ได้เข้าใจแพร่หลายในส่วนของผู้สอนที่ปฏิบัติงานโดยตรง ถึงแม้จะมีเป้าในการพัฒนาวิชาการแต่ครูผู้สอนเองก็ยังไม่ได้มีส่วนร่วมในเรื่องนี้มากนักจึงทำให้ผลความสัมพันธ์ยังอยู่ในระดับต่ำ สอดคล้องกับณัฐิกา นครสูงเนิน (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำทางวิชาการ สอดคล้องกับ จุลลี ศรีชะโคตร (2557) ได้ศึกษาบรรยากาศองค์กรที่มีผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู พบว่า บรรยากาศขององค์กรทุกด้านมีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ด้านที่มีความสัมพันธ์ระดับมาก คือ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และด้านที่มีความสัมพันธ์ระดับน้อย คือ ด้านโครงสร้างองค์กร ในส่วนของบรรยากาศองค์กรที่มีผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู คือ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านค่านิยมและพฤติกรรม และด้านโครงสร้างองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับ นภัทร ทรัพย์ชม (2557) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน โดยภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาได้แก่ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้านการให้การสนับสนุน และด้านการจูงใจ

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านระบบสนับสนุนในโรงเรียน รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านวิสัยทัศน์ร่วมกันและค่านิยม 2) ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากและมากที่สุดสำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การนิเทศการศึกษา 3. ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์ ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำโดยมีค่า $R = .152$

เอกสารอ้างอิง

- จิตติพร จิตตรี. (2557). *ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3*. บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนครศรีธรรมราช.
- จุลลี ศรีชะโคตร. (2557). *บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณัฐภา นครสูงเนิน. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- ดลนภา วงษ์ศิริ. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- นภัทร ททรัพย์ชม. (2557). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิพล อินนอก. (2560). ตัวแปรที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. เอกสารสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32, บุรีรัมย์.
- สุพิศพงษ์ อนุชิตโสภานันท์. (2556). ปัจจัยและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย กรุงเทพฯ: สำนักงานเขตสายไหม
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- หนูฤทธิ ไกรพล. (2558). การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อรัญ มุลบุญ. (2558). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

